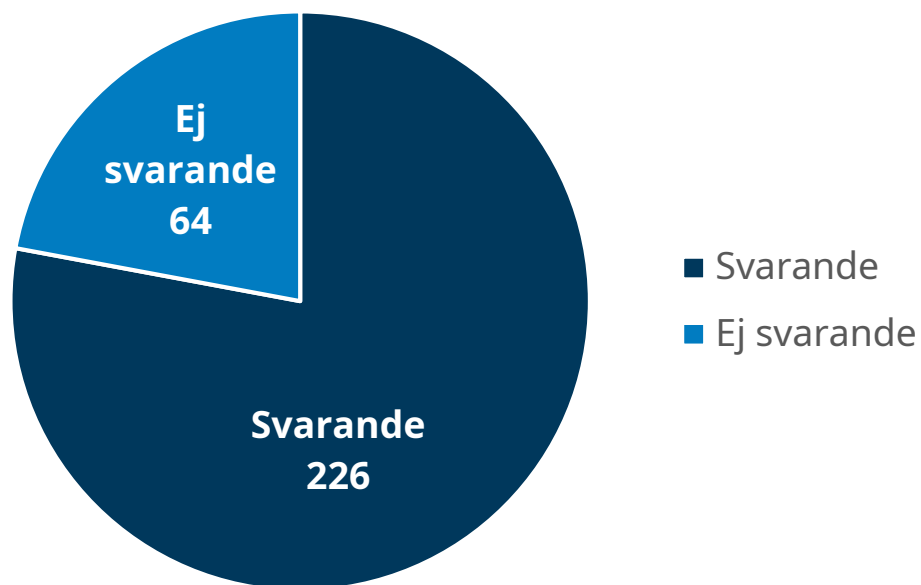

Individens behov i centrum, IBIC

Samlad bild av lägesavstämning för införandet december 2023

Hur många kommuner har svarat på enkäten?

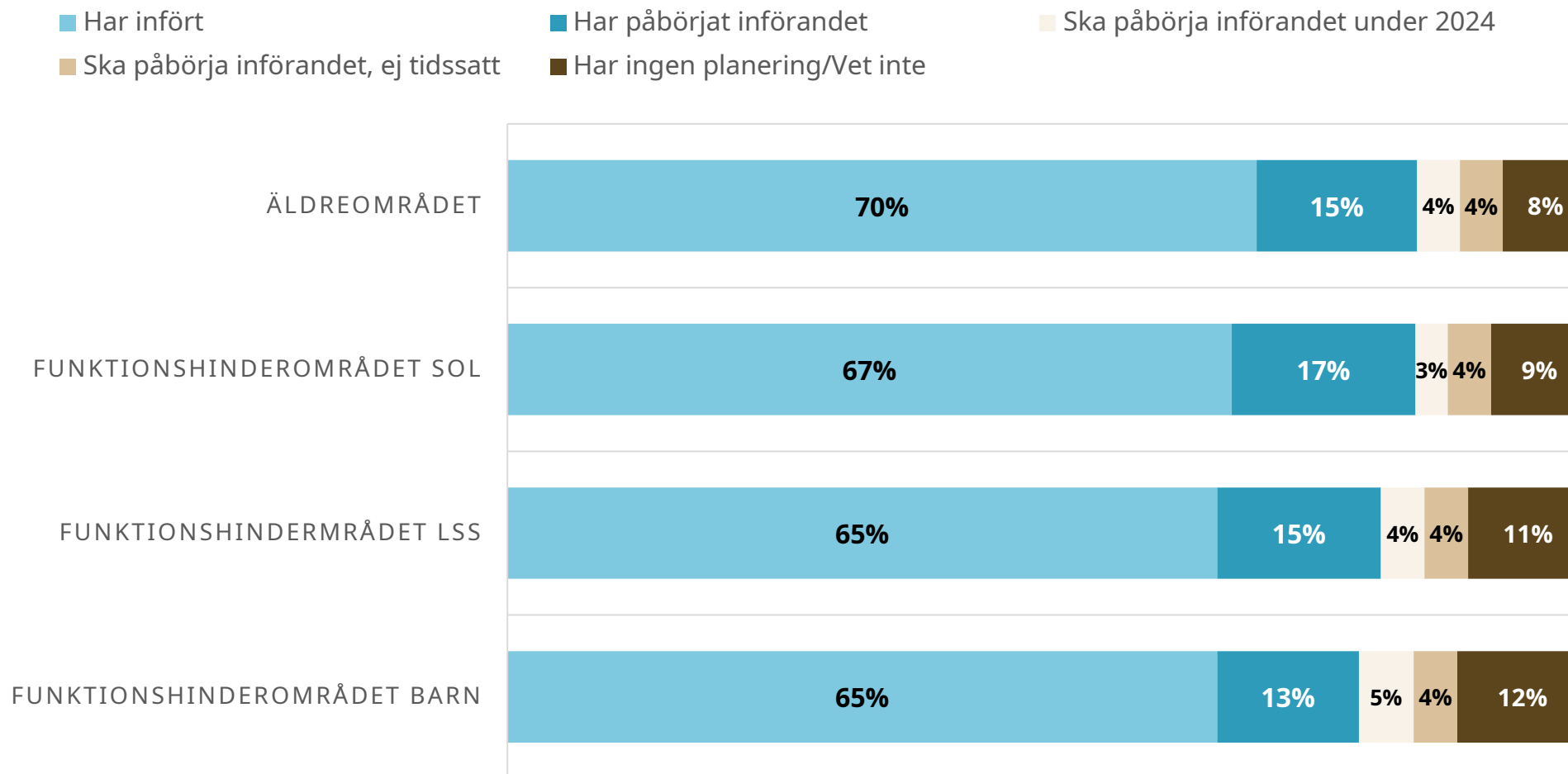
Enkät från Socialstyrelsen om kommunernas arbete med IBIC

Enkätundersökningen har genomförts på olika sätt genom åren, men de senaste sex gångerna har samtliga 290 kommuner erbjudits att svara på enkäten. Enkäten gick ut i december 2023.

Svarsfrekvensen för 2023 ligger på 78% vilket motsvarar 226 kommuner. Sedan 2018 har undersökningens svarsfrekvens legat mellan 76 % och 84 %.

Syftet med undersökningen är att Socialstyrelsen vill få en uppfattning om hur långt arbetet med Individens behov i centrum, IBIC, har kommit i kommunerna. Svaren skapar ett underlag i arbetet med att anpassa det nationella stödet.

Samlad bild – läget för införande december 2023

Samlad bild – läget för införande 2023

Hur många procent av kommunerna **har infört** eller **påbörjat införande** av IBIC?

- 85 % av kommunerna inom äldreområdet (+ 4%)*
- 84 % av kommunerna inom funktionshinderområdet SoL (+ 7%)
- 80 % av kommunerna inom LSS (+ 4%)
- 78 % av kommunerna inom verksamhet barn med funktionsnedsättning enligt SoL eller LSS (+ 7%)

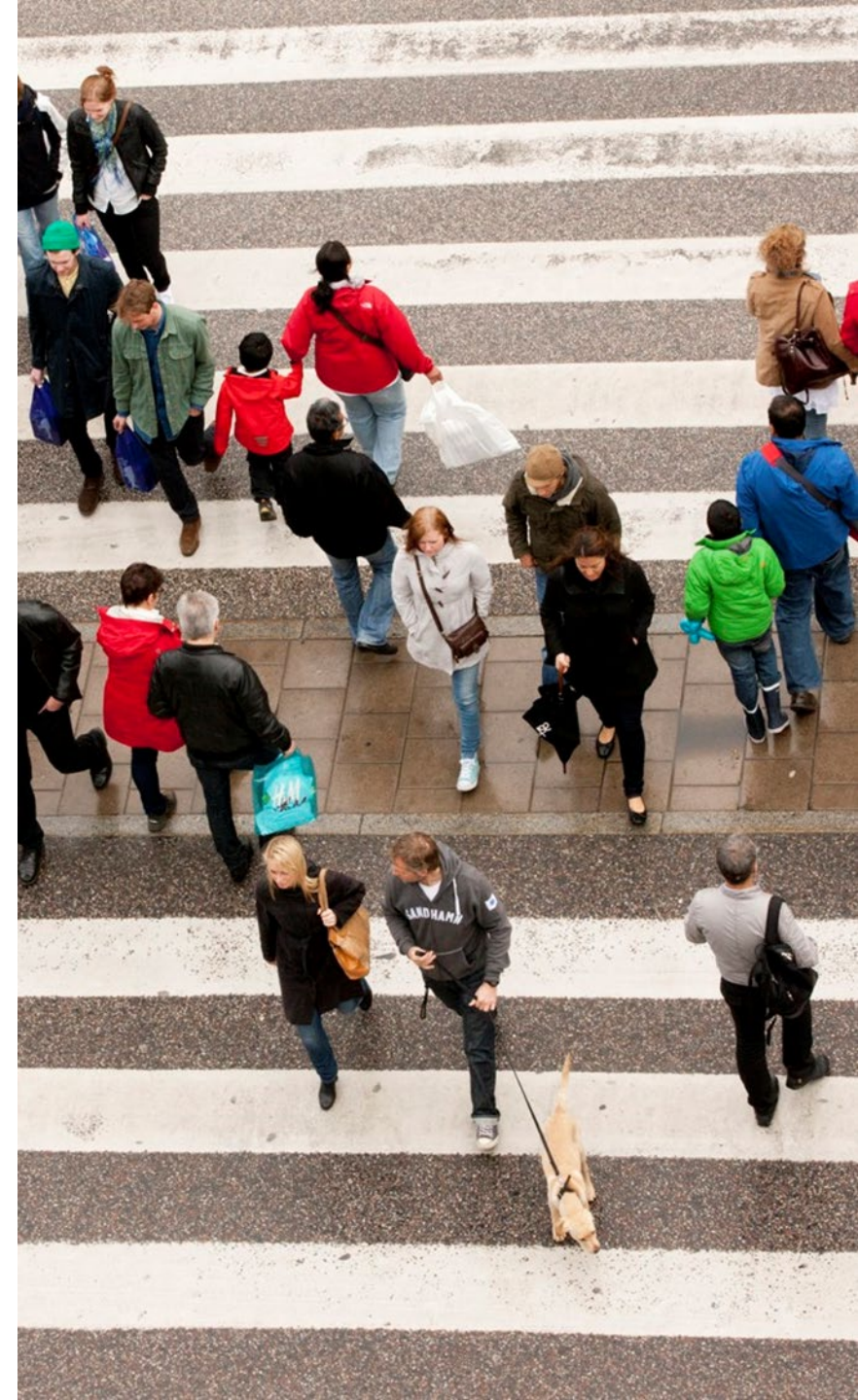
* I parentesen redovisas ökningen gentemot föregående år (2022)

Samlad bild – läget för införande 2023

Hur många procent av kommunerna **har infört, påbörjat införande, eller ska påbörja** ett införande av IBIC?

- 92 % av kommunerna inom äldreområdet
- 91 % av kommunerna inom funktionshinderområdet SoL
- 89 % av kommunerna inom LSS
- 88 % av kommunerna inom verksamhet barn med funktionsnedsättning enligt SoL eller LSS

Samlad bild – sammanställt uppgifter utifrån IBIC för kvalitetsarbete

Har ni sammanställt uppgifter från IBIC och använt för exempelvis verksamhetens systematiska kvalitetsarbete?

- 16 % av kommunerna inom äldreområdet (+ 6%)*
- 15 % av kommunerna inom funktionshinderområdet SoL (+ 4%)
- 15 % av kommunerna inom LSS (+ 5%)
- 12 % av kommunerna inom verksamhet barn med funktionsnedsättning enligt SoL eller LSS (+ 3%)

*I parentesen redovisas ökningen gentemot föregående år (2022)

Samlad bild – sammanfattning av resultaten för 2023 års lägesenkät

Införandegrad i landet

- Årets enkätresultat och jämförelse med tidigare år visar på ett ökat användande av IBIC och att fler kommuner infört eller kommit längre i sitt införande. Närmare åtta av tio kommuner har nu påbörjat ett införande av IBIC. Äldreområdet är det verksamhetsområde där flest kommuner infört eller påbörjat införande. Tätt därefter kommer funktionshinderområdet SoL, LSS och barn med funktionsnedsättning enligt SoL eller LSS.
- Trender som ses över de senaste tre åren är att andel kommuner som infört och/eller påbörjat införande fortfarande ökar, men i långsammare takt. De kommuner som inte har en planering ligger ganska konstant över tid.
- Återkommande kommentarer under de senaste åren om orsak till varför det inte finns någon planering för införande är att man pausat och avvaktar införande på grund av byte eller uppgraderingar av verksamhetssystem som är av betydelse för att kunna arbeta fullt ut enligt IBIC. Andra orsaker som uppges är att tidigare beslut eller planering har ändrats eller att det saknas beslut om införande.

Sammanställt uppgifter för systematiskt kvalitetsarbete

- Sammantaget visar den senaste lägesavstämningen och jämförelse över tid att den strukturerade dokumentationen i IBIC inte används i någon större utsträckning för kvalitetsförbättring och verksamhetsutveckling i kommunerna. En positiv utveckling kan dock ses över de senaste åren eftersom användandet ökar och stadigt går framåt i alla verksamhetsområden.

Samlad bild – sammanfattning av resultaten för 2023 års lägesenkät

fortsättning från förgående sida

Införandegrad i olika delar av IBIC-processen

- Resultatet av årets lägesenkät visar att kommuner har kommit olika långt i olika delar i IBIC-processen. Införandet har generellt kommit längre i att dokumentera i utredning och följa upp utifrån IBIC på myndighetssidan gentemot att planera, genomföra och följa upp på utförarsidan. Så har resultatet sett ut de senaste åren.
- Jämförelse över de senaste åren visar att både kommunala och privata utförares användande av IBIC generellt går framåt i alla verksamhetsområden, men i långsam takt.
- Följa upp är det processteg där både myndighet och utförarsidan inte kommit lika långt i införandet som i övriga processteg. Återkommande kommentarer i enkäten kring orsak till varför kommuner inte nått till uppföljning utifrån IBIC är att man inte kommit dit i införandeprocessen eller att verksamhetssystem har begränsningar gällande att följa upp individens resultat och måluppfyllelse. Samtidigt finns kommentarer som tyder på att planering pågår på flera håll och att rutiner tas fram för att kunna följa upp individen helt utifrån IBIC.

Skillnader mellan kommunala utförare och privata utförare

- I alla verksamhetsområden framgår att de privata utförarna generellt sett inte har kommit lika långt i de olika processtegen som de kommunala utförarna i de kommuner som infört eller påbörjat ett införande. Detta resultat skiljer sig inte åt från de senaste årens resultat. Det går att utläsa av återkommande kommentarer att kommuner saknar krav på hur privata utförare ska arbeta med IBIC och ICF samt att det finns en osäkerhet kring hur privata utförare arbetar enligt IBIC och ICF.

För kontakt: individensbehovicentrum@socialstyrelsen.se

